

İşğalçı bandaları diz çökdürən Vətən savaşı

Tarix bəşər xalqlarının yaddaş kitabıdır. Hər bir xalqın tarixində elə günlər var ki, həmin günlər bu xalqın kimliyini, iradəsini, qürurunu əks etdirir. Azərbaycan xalqı üçün belə müqəddəs və unudulmaz günlərdən biri 8 Noyabr – Zəfər Günüdür. Bu gün Azərbaycan xalqının üç onillik həsrətinə, azadlıq və ədalət arzularına qovuşduğu gündür. 2020-ci ilin noyabrında baş vermiş tarixi qələbə təkcə torpaqların azad olunması deyildi; bu, həm də xalqımızın milli birliyinin, Vətən sevgisinin, dövlətinə və ordu-suna olan inamının təntənəsi idi.

Bəli, Zəfər Günü Azərbaycanın müstəqillik tarixində ən parlaq səhifələrdən biridir. 30 ilə yaxın davam edən Qarabağ həsrətinin bitməsi, işğal altındakı torpaqlarımızın azad olunması, dövlətimizin ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin tam bərpası, xalqımızın əsrlər boyu davam edən mübarizəsinin məntiqi nəticəsi idi. Hər bir azərbaycanlı üçün bu gün həm qürur, həm minnətdarlıq, həm də şəhidlərimizə olan sonsuz ehtiram anıdır.

Azərbaycanın ürəyi və yarası

Qarabağ əsrlər boyu Azərbaycanın ayrılmaz parçası olmuş, həm təbii gözəllikləri, həm də mədəni irsi ilə tanınmış bir diyarıdır. Tarixi xəritələrdə Qarabağ Azərbaycandan başqa heç bir qeyri-dövlətin tərkibində olmayıb. Lakin XX əsrin sonlarında Ermənistanın açıq ərazi iddiaları və hərbi təcavüzü nəticəsində bu gözəl diyar ağır faciələrlə üzləşdi. 1988-ci ildən başlayan erməni separatizmi sonra genişmiqyaslı müharibəyə çevrildi. Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsini və ətraf 7 rayonu işğal etdi. Bu işğal nəticəsində 20 mindən çox soydaşımız şəhid oldu, bir milyon azərbaycanlı doğma yurd-yuvasından didərgin düşərək qaçqın və məcburi köçkünlərə çevrildi. Qarabağda və ətraf rayonlarda yüzlərlə kənd, şəhər, məktəb, məscid, muzey və tarixi abidələr yerlə-yeksan edildi. Maddi və mədəni irsimizə ciddi zərbə dəydi. Erməni işğalçılar Qarabağın ekosisteminə də zərbə vurdular. Bütün bunlar 27 il beynəlxalq ictimaiyyətin gözü qarşısında baş verdi. Xalqımızın haqq səsi beynəlxalq aləmdə eşidilmədi. Lakin bütün bu məhrumiyyətlərə baxmayaraq, Azərbaycan xalqı heç vaxt ümidini itirmədi. Bu illər ərzində hər bir azərbaycanlının qəlbində bir amal yaşayırdı: Qarabağ Azərbaycandır! Və bir gün bu torpaqlar geri qaytarılacaq.

1994-cü ildə imzalanan atəşkəslə aktiv müharibəyə ara verilir və dünyanın siyasət kularlarından tutmuş beynəlxalq tribunalarına qədər Azərbaycan dövləti bütün diplomatik vasitələri işə salır ki, sülh yolu ilə öz torpaqlarını işğaldan azad etsin. Əlbəttə, Ermənistanın aqressiv, işğalçı ritorikasını davam etdirməsi heç bir beynəlxalq qətnamə və tövsiyələri tanımadı. Amma bu illər ərzində Azərbaycan da öz gücünü, iqtisadiyyatını və ordusunu möhkəmləndirdi. Ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu dövlətçilik siyasəti, milli ordu qurucu-

luğu, iqtisadi güclənmə, o cümlədən İlham Əliyevin uzaqgörən rəhbərliyi nəticəsində bu siyasətin möhkəm və qarşısızalınmaz addımlarla davam etdirilməsi Azərbaycanı regionun ən güclü dövlətlərindən birinə çevirdi.

44 günlük mübarizə və nöqtə!

Uzun illər idi ki, Ermənistan silahlı qüvvələri cəbhə xəttinə yaxın mövqelərə qarşı hərbi təxribatlar edir, diversiyalar həyata keçirir və ordumuz bunun qarşısını qətiyyətlə alırdı. Demək olar ki, hər gün xəbər proqramlarında atəşkəsin pozulması barədə məlumatlara rast gəlinirdi. Yəni 1994-cü ildən bəri elə bir gün olmamışdı ki, atəşkəs pozulmasın. Hətta arada itkilərimiz də olurdu. Düşmənin hücumları qətiyyətlə dəfə edilsə də, münaqişə həll edilməmiş qalırdı. Erməni separatçıları “Miatsum” xəyallarından, “Qarabağ Ermənistanıdır və nöqtə!” tezisiindən daha irəli gedərək Şuşada qondarma quruma parlament binası tikmək, orada şənliklər təşkil etmək, dinc danışıqları sabotaj etmək kimi təxribatlarla yol verirdilər. Amma səbrimizin sonu gəlmişdi.

Beləliklə, 2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin növbəti genişmiqyaslı təxribatına cavab olaraq Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əmri ilə əks-hücum keçdi və tarixə “44 günlük Vətən Müharibəsi” kimi düşən döyüşlər başladı. Bu müharibə təkcə

silahların qarşısürməsi deyildi; bu, haqqın, ədalətin, qəhrəmanlığın işğala, milli birliyin erməni ekspansiyasına qarşı canı boğaza yığılmış Azərbaycan xalqının inadlı mübarizəsi idi. Ağır döyüşlərdə Azərbaycanın əsgər və zabitləri misilsiz qəhrəmanlıqlar göstərərək torpağı qanları ilə azad etdilər. Müzəffər Azərbaycan Ordusu qarşısında

edilməsi Azərbaycan xalqının qəlbində 30 illik yaraya məlhəm oldu. Həmin gün xalq Ali Baş Komandanın dilindən müjdəni – “Şuşa azaddır!” xitabını eşidərək sevinc göz yaşları içində küçələrə axışdı.

Azərbaycan Ordusu Şuşa əməliyyatını çətin, lakin şərəfli döyüşlərlə həyata keçirdi. Əsgərlərimiz dağları aşaraq, qayalara

dırmaşaraq, əlbəyaxa döyüşlərlə qala-şəhəri düşməndən təmizlədi. Bu əməliyyat dünyə hərbi tarixində nadir nümunələrdən biri kimi qiymətləndirilir və öyrənilir. Şuşanın azad olunması ilə müharibənin taleyi həll olundu. Beləliklə, Ermənistan məğlubiyyətini qəbul edərək 10 noyabr 2020-ci ildə kapitulyasiya aktını imzaladı. Şuşanın düşməndən təmizləndiyi 8 noyabr günü isə Azərbaycanın Zəfər Günü kimi tarixə həkk olundu.

Qələbənin mənəvi və siyasi əhəmiyyəti

8 Noyabr Zəfər Günü təkcə hərbi qələbə deyil, həm də Azərbaycan xalqının milli birliyinin, iradəsinin, mənəvi gücünün təntənəsidir. Bu qələbə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyətli, uzaqgörən və prinsiplial siyasətinin, sərkərdəlik bacarığının nəticəsidir. Zəfər həm də şəhidlərimizin, qazilərimizin qəhrəmanlığının təcəssümüdür. Onlar Vətən uğrunda canlarını fəda etdilər, adlarını əbədi olaraq tarixə yazdılar. Hər bir şəhidin adı bu torpağın daşına, suyuna, havasına həkk olunub. Azad Qarabağın hər qarışı onların qanı ilə suvarılıb.

Azərbaycan xalqı bu qələbə ilə bütün dünyaya bir daha göstərdi ki, ədalət gec-tez qalib gəlir. Bu qələbə 30 ilə yaxın müddətdə Ermənistan tərəfindən icra edilməyən BMT qətnamələrinin Azərbaycan dövlətinin öz güc yolu ilə icrası idi. Şuşa-

nın ardınca Laçın, “Qafqazın Xirosması” adlanan Ağdam və olduqca strateji mövqe hesab edilən Kəlbəcər də erməni quldur birləşmələrindən təmizləndi. Beləliklə, Ermənistanın illərdir beynəlxalq ictimaiyyətə sırimağa çalışdığı Qarabağın status-kvosu mövzusu ləğv edildi, Qarabağ münaqişəsi tarixə qovuşdu. Çünki 2023-cü ildə Xankəndi şəhəri, Ağdərə, Əsgəran və digər strateji qəsəbələr də işğaldan azad edildi. O torpaqlarda Ermənistan ordusuna aid heç bir şey qalmadı. İndi həmin torpaqlarda sülh, quruculuq və inkişaf dövrü başlayıb. Dövlətimiz işğaldan azad edilmiş ərazilərdə bərpa və yenidənqurma işlərinə böyük vüsətlə start verib: yollar, məktəblər, hava limanları, yaşayış məntəqələri tikilir. Şuşa, Füzuli, Zəngilan, Cəbrayıl, Ağdam, Kəlbəcər, Laçın kimi şəhərlərimiz bu gün yenidən inşa olunur, dirçəlir. Azad edilən torpaqlarımızda Böyük Qayıdış proqramı həyata keçirilir, məcburi köçkünlərimizin öz ata-baba torpaqlarına qayıtmaları və həyat şəraitinin təmin olunması üçün nəhəng layihələr həyata keçirilir.

8 Noyabr milli qürur və ehtiram günüdür

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2020-ci il 3 dekabr tarixli sərəncamına əsasən 8 noyabr “Zəfər Günü” elan edildi. Bu tarix ölkənin hər yerində təntənə ilə qeyd olunur. Bu il Zəfərimizin 5 illiyidir. 5 ildir ki, Azərbaycan xalqı qalib xalq, dövlətimiz isə qalib dövlət titulu daşıyır. Mübaligəsiz demək olar ki, son 200 illik Azərbaycan tarixinin ən şanlı hadisəsi, ən şanlı günü məhz 8 noyabr Zəfər Günüdür. Zəfər Günündə üçrəngli Azərbaycan bayrağı küçələrimizi bəzəyir, şəhərlərdə “Qarabağ Azərbaycandır!” şüarı səslənir. Azərbaycan Ordusunun möhtəşəm hərbi paradi bu təntənəyə əsrarəngiz rəng və əzmkarlıq qatır. Hər bir azərbaycanlı bu günü qürurla qeyd edir, şəhidlərimizin xatirəsini ehtiramla yad edir. Çünki bu gün xalqın həmrəyliyinə, dövlətimizin qüdrətinə, ordumuzun yenilməzliyinin rəmzidir.

Zəfər Günü gənc nəsil üçün əyani tərbiyə mənbəyidir. Bu gün bizə göstərdi ki, Vətən sevgisi, birlik və əzm qarşısında heç bir güc dayana bilməz. Bu gün biz azad, güclü və qalib Azərbaycan dövlətinin vətəndaşlarıyıq. Şəhidlərimizin müqəddəs ruhu qarşısında baş əyərək, onların qazanmış olduğu bu azadlığı qorumaq, inkişaf etdirmək və gələcək nəsillərə çatdırmaq hər birimizin mənəvi borcudur. İllər, qərinələr, hətta əsrlər gəlib keçəcək, amma 8 Noyabr Zəfər Günü hər bir azərbaycanlının ürəyində əbədi yaşayacaq.

Adil ƏLİYEV,
Suraxanı Rayon
İcra Hakimiyyətinin başçısı